

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

FEDERACJA
PRZEDSIĘBIORCÓW
POLSKICH

Warszawa, 14 października 2024 roku

Komitet Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
Krajowej Izby Gospodarczej i Federacji Przedsiębiorców Polskich

Szanowny Pan
Czesław Siekierski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Projekt stanowiska Komitetu Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej KIG i FPP

Szanowny Panie Ministerze!

Komitet Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Krajowej Izby Gospodarczej i Federacji Przedsiębiorców Polskich, pragnie wyrazić swoje stanowisko w kontekście wyzwań związanych z sprawozdawczością zrównoważonego rozwoju, tzw. raportowaniem ESG oraz redukcją emisji gazów cieplarnianych. Mimo, że udział emisji z rolnictwa to tylko około 10% emisji Unii Europejskiej, to jednak zostały uruchomione mechanizmy, które będą wywierały presję na uczestników łańcucha dostaw żywności w celu obniżenia emisji gazów cieplarnianych i docelowo uzyskania w rolnictwie zeroemisyjności w 2050 roku. Ta sytuacja wymaga od organizacji rolniczych, przetwórców oraz administracji rolnej dobrze zaprojektowanych działań w krótkiej i w długiej perspektywie.

1. Ograniczenie emisyjności w łańcuchu dostaw i systemie finansowym

Regulacje ESG będą miały największy wpływ na instytucje finansowe oraz na sieci handlowe. Banki posiadają, aż 96% swojego śladu węglowego w tzw. zakresie 3, wynikającym z udzielanych kredytów. Do 2050 roku są zobowiązane do osiągnięcia zeroemisyjności, co oznacza, że ich polityka kredytowa będzie w coraz większym stopniu determinować wybór podmiotów, którym będą udzielać finansowania.

Krajowa Izba Gospodarcza
ul. Trębacka 4, 00-074 Warszawa
tel.: +48 (22) 630 96 00
e-mail: kig@kig.pl
www.kig.pl

Federacja Przedsiębiorców Polskich
Al. Ujazdowskie 51, 00-536 Warszawa
tel.: +48 697 775 333
e-mail: biuro@federacjaprzedsiebiorcow.pl
www.federacjaprzedsiebiorcow.pl

KRS: 000121136, REGON: 006210187, NIP: 526 000 17 08

KRS: 0000618259, REGON: 364506884, NIP: 522 306 37 21

Taki sam cel tj. zeroemisyjność netto w 2050r. mają osiągnąć sieci handlowe. Sieci handlowe, które sprzedają żywność, mają ponad 90% swojego śladu węglowego w zakresie 3, tj. w kupowanych produktach, przy czym warto zaznaczyć, że największe emisje wynikają z produktów pochodzenia zwierzęcego. Istnieje realne zagrożenie, że w przypadku braku intensywnych działań w zakresie obniżania emisji w całym łańcuchu dostaw, dystrybucja dla tych produktów będzie stopniowo skracana na rzecz substytutów roślinnych. To wyzwanie wymaga szybkiej i zdecydowanej odpowiedzi zarówno sektora rolniczego jak i przetwórczego.

Podczas gdy sektor roślinny oraz owocowo-warzywny mają niski poziom emisji i zdolności sekwestracji, sektor ten będzie również pod presją w całym łańcuchu, aby spełnić cele sprzedawców detalicznych. Sektor będzie również pod presją w odniesieniu do swojego zakresu 3.

2. Propozycja Ag ETS – zakup praw do emisji dla producentów produktów pochodzenia zwierzęcego

W kontekście dążenia do neutralności klimatycznej w rolnictwie, coraz częściej mówi się o propozycji wprowadzenia systemu Ag ETS (Agriculture Emissions Trading System), który miałby stanowić trzeci filar finansowania we Wspólnej Polityce Rolnej. Znacznie mniej się mówi, że jedna z opcji w tym systemie zakłada dla producentów produktów pochodzenia zwierzęcego wprowadzenie obowiązku zakupu praw do emisji, analogicznie jak dla przedsiębiorstw w systemie ETS. W raporcie z Dialogu Strategicznego znalazły się zapisy, że na razie jest za wcześnie, ale należy dalej prowadzić analizy, których kierunek czyli redukcja emisji jest przesądzony. Komitet Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej KIG i FPP podkreśla, że implementacja Ag ETS powinna być ściśle skoordynowana z programami wsparcia dla producentów. Umożliwi to płynne przejście do bardziej zrównoważonych praktyk bez drastycznego wzrostu kosztów. W tym kontekście oraz w związku z już wprowadzonym mechanizmem raportowania ESG na podstawie dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw (CSRD) zmiany w Krajowym Planie Strategicznym (KPS) i w Krajowym Planie Odbudowy (KPO) na tym etapie są niezbędne.

O ile w przypadku bydła i trzody Instytut Zootechniki Balice PIB opracował katalog praktyk i kalkulator redukcji GHG to w przypadku produkcji roślinnej w tym w szczególności produkcji owoców i warzyw, należy wprowadzić jasne ramy dla sekwestracji węgla i poprawy warunków glebowych w celu uzyskania lepszych wyników w tym procesie. System handlu kredytami powinien działać w dobrze zdefiniowanym, zapewniającym równe zasady konkurencji środowisku biznesowym.

3. Priorytetowe wsparcie dla sektorów najbardziej obciążonych

W ramach Krajowego Planu Strategicznego (KPS) oraz Krajowego Planu Odbudowy (KPO), wsparcie finansowe i technologiczne dla redukcji śladu węglowego powinno być skierowane przede wszystkim do rolników i przetwórców dostarczających produkty do sieci handlowych oraz eksportujących na rynki zagraniczne. Są to podmioty, które w pierwszej kolejności muszą sprostać wymaganiom w zakresie raportowania ESG i ograniczenia emisji. Brak odpowiednich działań może nie tylko negatywnie wpłynąć na konkurencyjność polskich produktów, ale również na ich obecność na półkach sklepowych.

4. Propozycje działań

Komitet Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Krajowej Izby Gospodarczej i Federacji Przedsiębiorców Polskich rekomenduje podjęcie następujących kroków:

1. **Priorytetowe wsparcie redukcji GHG w ramach eko-schematów** dla rolników i przetwórców produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego, dostarczających produkty do nowoczesnych kanałów dystrybucji. W czasie transformacji rolnictwo powinno być objęte szczególną troską państwa poprzez sprawiedliwe, korzystne i zachęcające mechanizmy wsparcia tejże transformacji.
2. **Wsparcie inwestycji wspierających redukcję emisji w rolnictwie i przetwórstwie**, takich jak praktyki sekwestracji węgla oraz rozwój biogazowni rolniczych, które mogą ograniczyć emisję z sektora rolnictwa nawet o 20-30%.

Potrzebne będzie wsparcie dla hodowców / producentów w celu poprawy gleby ich sadów i ich struktury, aby poprawić sekwestrację dwutlenku węgla.

Warto byłoby rozważyć także, jako jedną z preferowanych form wsparcia dla rolników, którzy chcieliby się łączyć w pewnego rodzaju spółdzielnie, klastry etc.

3. **Zwiększenie w ramach KPO wsparcia finansowego dla zakładów przetwórczych**, które będą raportować swój ślad węglowy oraz go ograniczać poprzez inwestycje w zielone technologie i rozwiązania, co może efektywnie wesprzeć redukcję emisji w całym łańcuchu dostaw. Kluczowy jest tu dostęp do zrównoważonych (niskoemisyjnych) paliw oraz środków transportu, a także wsparcie rozwoju instalacji OZE (PV, WE) wraz z systemami magazynowania energii.

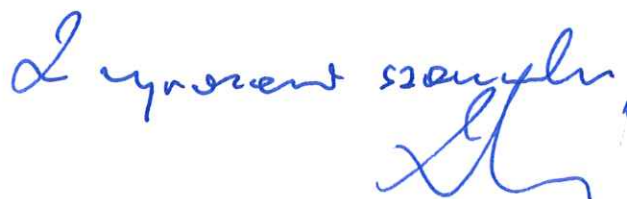
Wsparcie w ramach KPO powinno być także ukierunkowane na niskoemisyjną transformację obiektów magazynowych, ale także bardziej ekologiczną technologię transportu wchodzącego w zakres 2.

4. **Rozwój nowego instrumentu** - Fundusz Sprawiedliwej Transformacji Rolno-Spożywczej (AJTF, wspomniany w raporcie z Dialogu Strategicznego), który powinien zostać utworzony poza budżetem WPR. Fundusz powinien zapewniać pomoc inwestycyjną (w formie pożyczek lub dotacji) rolnikom i innym podmiotom systemu żywnościowego na rzecz ich transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju.
5. **Przygotowanie Krajowego Programu – Mapy Drogowej Transformacji** wybranych sektorów działalności rolnej i przetwórczej na rzecz Zrównoważonego Rozwoju w dialogu z uczestnikami łańcucha wartości, tak by określić priorytety i instrumenty wsparcia w zakresie planu transformacji.

5. Wnioski

Realizacja powyżej zaproponowanych działań umożliwi sektorowi rolnemu i przetwórczemu faktyczne dostosowanie się do nowych regulacji, poprawę efektywności gospodarstw i przedsiębiorstw oraz zapewni w krótkiej i długiej perspektywie dalszą współpracę z największymi odbiorcami, zarówno w kraju, jak i za granicą.

Komitet Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Krajowej Izby Gospodarczej i Federacji Przedsiębiorców Polskich apeluje o uwzględnienie tych propozycji w działaniach legislacyjnych oraz programach wsparcia.

/-/ Marek Zagórski
Przewodniczący Komitetu Rolnictwa
i Gospodarki Żywnościowej
Krajowej Izby Gospodarczej
i Federacji Przedsiębiorców Polskich

Do wiadomości:

1. Pani Paulina Hennig-Kłoska, Minister Klimatu i Środowiska
2. Pan Mirosław Maliszewski, Przewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
3. Pani Urszula Paślawska, Przewodnicząca Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
4. Pan Ryszard Bober, Przewodniczący Senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
5. Pan Stanisław Gawłowski, Przewodniczący Senackiej Komisji Klimatu i Środowiska
6. Pan Piotr Kandyba, Przewodniczący Parlamentarny Zespół ds. Ochrony i Rozwoju Sektora Spożywczego